

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องข้อกำหนดกฎหมายอิสลามและการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกะฟาอะฮ์ (kafa'ah) ในการตมรสของมุสลิมในอำเภอจะนะจังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาลักษณะการใช้กะฟาอะฮ์ของมุสลิมอำเภอจะนะ เพื่อหาข้อเสนอแนะและเป็นแนวทางในการพัฒนาสถาบันครอบครัวของมุสลิมอำเภอจะนะ ผู้วิจัยศึกษาผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้ข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟาอะฮ์

วิธีการวิจัยประกอบด้วย การเลือกกลุ่มตัวอย่างเครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

- 1.1 มุสลิมในอำเภอจะนะจำนวน 66,395¹ คน
- 1.2 อิหม่าม คอเต็บและบิหลัน ในอำเภอจะนะจำนวน 180 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

มีวิธีการได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ตำบลในอำเภอจะนะมี 14 ตำบล คือ

1. ตำบลบ้านนา	2. ตำบลจะโหนด
3. ตำบลนาหว้า	4. ตำบลป่าชิง
5. ตำบลขุนตัดหวาย	6. ตำบลคู
7. ตำบลแค	8. ตำบลสะกอม
9. ตำบลตลิ่งชัน	10. ตำบลคลองเปี้ยะ
11. ตำบลสะพานไม้แก่น	12. ตำบลนาทับ
13. ตำบลน้ำขาว	14. ตำบลท่าหมอไพร

เลือกตำบลในอำเภอจะนะ 4 ตำบลจากทั้งหมด 14 ตำบล คือ

- ก. ตำบลที่มีการใช้ภาษามลายูและภาษาไทย ได้แก่ ตำบลบ้านนา
- ข. ตำบลที่มีการผสมผสานระหว่างไทยมุสลิมและไทยพุทธ ได้แก่ ตำบลคลองเปี้ยะ
- ค. ตำบลที่เป็นชุมชนชนบท ได้แก่ ตำบลสะพานไม้แก่น
- ง. ตำบลที่เป็นชุมชนหนาแน่นริมทะเล ได้แก่ ตำบลนาทับ

1. ข้อมูลวันที่ 10 มิถุนายน 2545 สำนักงานสถิติจังหวัดสงขลา

2.2 จับฉลาก 4 ตำบลจากจำนวนตำบลที่เหลือจากการเลือก ได้แก่

ก. ตำบลจะโหนอง

ข. ตำบลคู

ค. ตำบลตลิ่งชัน

ง. ตำบลท่าหมอไพร

รวมตำบลที่ใช้ในการศึกษา 8 ตำบล

2.3 จากตำบลดังกล่าวเลือกตำบลละ 1 หมู่บ้าน โดยการจับฉลาก

รวมจำนวนหมู่บ้านที่ใช้ในการศึกษา 8 หมู่บ้าน

2.4 จากหมู่บ้านดังกล่าว เลือกกลุ่มตัวอย่างหมู่บ้านละ 20 หลังคาเรือน โดยครัวเรือนละ 1 คน วิธีเลือกตามเกณฑ์ ดังนี้

ก. วะลีย์ (ผู้ปกครอง) ได้แก่ ชายที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวนหมู่บ้านละ 10 คน รวม 80 คน

ข. หญิงที่เคยปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ ได้แก่ หญิงที่สมรสแล้วจำนวนหมู่บ้านละ 10 คน รวม 80 คน

สุ่มตัวอย่างผู้นำทางศาสนา อิหม่ามหรือคอดีบหรือบิหลันจากหมู่บ้านดังกล่าวด้วยวิธีจับฉลากหมู่บ้านละ 1 คน รวมจำนวนอิหม่ามหรือคอดีบหรือบิหลัน จำนวน 8 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 168 คน

1. อิหม่ามหรือคอดีบหรือบิหลัน จำนวน 8 คน

2. วะลีย์ (ผู้ปกครอง) จำนวน 80 คน

3. หญิงที่เคยปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ จำนวน 80 คน

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล และเครื่องมือที่ใช้

1. ข้อมูลเอกสาร โดยใช้เอกสารชั้นต้น (PRIMARY SOURCE) และเอกสารชั้นรอง (SECONDARY) เป็นข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ โดยศึกษารายละเอียดและลักษณะต่างๆ ของกะฟอะฮ์รวมถึงลักษณะของการพิจารณากะฟอะฮ์

2. เครื่องมือที่ใช้วิจัยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามคำแนะนำและการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ

3. ทดสอบแบบสอบถาม 10% ของจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 16 ราย แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข

4. ข้อมูลภาคสนาม

ข้อมูลได้มาโดยวิธีสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 ให้เก็บข้อมูลสำหรับชายที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนกับหญิงที่สมรสแล้ว การสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟอะฮ์

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ในการสมรสของมุสลิมในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

ชุดที่ 2 ให้เก็บข้อมูลสำหรับอิหม่ามหรือคอเต็บหรือบิหลัน

การสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความเข้าใจข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ของมุสลิมอำเภอจะนะ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติจริงข้อกำหนดกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ในการสมรสของมุสลิมในอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณะหรือภาควิชาบัณฑิตมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปยื่นต่อหน่วยงานและบุคคล ดังนี้

1. อิหม่ามหรือคอเต็บหรือบิหลัน
2. วะลีย์ (ผู้ปกครอง) จำนวน 80 คน
3. หญิงที่เคยปฏิบัติจริงเกี่ยวกับกะฟอะฮ์ จำนวน 80 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. นำข้อมูลทั้งหมดตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
2. นำผลคำตอบเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงและคำนวณค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย
3. วิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่อตอบปัญหาการวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุป